

ЗАПИСНИК ПЕТНАЕСТЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ РЕФОРМЕ ПРАВОСУЂА ЗА ПЕРИОД 2013-2018. ГОДИНЕ

Петнаеста седница Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године је одржана дана 30.01.2015. године са почетком у 09,00 часова, у згради Високог савета судства, у улици Ресавска број 42, у Београду, библиотека.

Присутни су: Чланови, заменици чланова Комисије и чланови Секретаријата: **Биљана Павловић**, државни секретар у Министарству правде, заменик члана; **Драгомир Милојевић**, председник Врховног касационог суда, председавајући Комисије; **Јанко Лазаревић**, судија Врховног касационог суда, заменик члана; **Гордана Јанићијевић**, заменик републичког јавног тужиоца, заменик члана; **Мирољуб Томић**, члан Високог савета судства из реда судија, члан; **Мајда Кршикапа**, секретар Високог савета судства, заменик члана; **Бранко Стаменковић**, Посебни тужилац за високотехнолошки криминал, члан; **Данијела Синђелић**, заменик јавног тужиоца, заменик члана; **Тања Томашевић Дамњановић**, народни посланик, члан Одбора за правосуђе, државну у праву и локалну самоуправу Народне скупштине, заменик члана; **Љубица Милутиновић**, судија Врховног касационог суда, члан Управног одбора Друштва судија Србије, члан; **Милан Мариновић**, председник Прекршајног суда у Београду, заменик члана; **Драгољуб Ђорђевић**, председник Адвокатске коморе Србије, члан; **др Горан Илић**, заменик републичког јавног тужиоца, председник Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, члан; **Радован Лазич**, председник Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, заменик члана; **Ненад Вујић**, директор Правосудне академије, члан; **проф. др Владан Петров**, ванредни професор и продекан Правног факултета у Београду, заменик члана; **Миодраг Ђукановић**, председник Јавнобележничке коморе, заменик члана; **Марија Савић**, саветник у Сектору буџета у Министарству финансија, заменик члана; **Срђан Мајсторовић**, заменик директора Канцеларије за европске интеграције, члан; **Чедомир Бацковић**, помоћник министра правде у Сектору за европске интеграције и међународне пројекте (секретар Комисије); **Катарина Николић**, млађи саветник у Министарству правде; **Ана Стевановић**, саветник у Министарству правде;

Чланови међународних организација: Силвија Пановић Ђурић (COE); Мирјана Цветковић (EUD); Оливера Пурић (UNDP); Holger Nembach (OSCE Mission to Serbia); Ивана Рамадановић (OSCE Mission to Serbia); Charles Tellier (ILE); Драгана Лукић (JRGА); Александар Момиров (Амбасада Краљевине Холандије); Paul Vaky(OPDAT); Александар Зарић (USAID); Драгана Станојевић (USAID); David Lewis (US Departmen of Justice); Laurence T. Vetter (JRGА);

Драгомир Милојевић је отворио петнаесту седницу Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године. Утврдио је да постоји кворум за рад.

Предложио је усвајање следећег дневног реда:

- 1. Усвајање Записника са четрнаесте седнице Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018, која је одржана 8. децембра 2014. године;**
- 2. Разматрање кварталних извештаја релевантних субјеката (Републичког јавног тужилаштва, Високог савета судства, Врховног касационог суда, Државног већа тужилаца, Министарства правде, Правосудне академије, Републичког секретаријата за законодавство, Агенције за борбу против корупције, Јавнобележничке коморе, Коморе извршитеља и Правних факултета);**
- 3. Разматрање примене Законика о кривичном поступку;**
- 4. Разматрање Пројекта "Подршка јачању институционалних капацитета за спровођење реформи правосудног система у контексту примене принципа рационализације за реформу јавне управе" – Студије о развојним потребама Правосудне академије;**
- 5. Разно;**

Председавајући је констатовао да је усвојен дневни ред.

Поводом тачке 1. Дневног реда, усвајање записника са четрнаесте седнице Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018, која је одржана 8. децембра 2014. године, председавајући је констатовао да нико од присутних нема примедби на тачку 1., те се приступило гласању.

Записник је усвојен једногласно.

Поводом тачке 2. Дневног реда, председавајући је дао реч представницима Републичког јавног тужилаштва, Високог савета судства, Врховног касационог суда, Државног већа тужилаца, Министарства правде, Правосудне академије, Агенције за борбу против корупције, Јавнобележничке коморе, који су укратко изложили кварталне извештаје.

Извештај Републичког секретаријата за законодавство је изнео председавајући Комисије наводећи да ће, како је у извештају предочено, одређена активност бити боље одређена у

новом, ажурираном Акционом плану. Извештај Коморе извршитеља је свима достављен, али како је представник извршитеља оправдано изостао, није било излагања предметног извештаја. Извештај о учињеним активностима Правних факултета је обухваћен извештајем Врховног касационог суда, те факултети нису имали потребу да достављају посебан извештај.

Проф. др Станко Бејатовић је желео да обавести Комисију о две чињенице које су битне за квалитет правосуђа. Колегијум државних правних факултета је пре месец и по дана одржао састанак на којем су усаглашене две тачке, а једна је да се у образовани процес на државним факултетима укључе судије, тужиоци и адвокати. Друга тачка је јединствен став на Колегијуму, а то је да се у Републици Србији донесе Закон о резервисаним занимањима. Закон би допринео квалитету рада правосуђа. Обе тачке ће се презирати на следећем колегијуму предвиђеном за одражавање наредног петка. Позвао је све присутне да подрже ова два предлога и председавајућег Комисије да присуствује састанку.

Председавајући је отворио дискусију поводом кварталних извештаја.

Љубица Милутиновић, у име Друштва судија Србије, је закључила, да се из свих извештаја може видети, да је Национална стратегија пренормирана и да је у истој уврштен много већи број активности него што се може објективно спровести. Како се сада ради на ажурирању Акционог плана, предложила би да се активности поједноставе и групишу, да се не би расипала непотребна енергија. Друштво судија Србије сматра да треба ставити акценат на инфраструктуру, смештај и технику судова. Иако је учињен помак, судови у Београду немају одговарајући просторни капацитет те треба радити на његовом побољшању. Такође, навела је да се закони врло често мењају, те је потребно обратити пажњу на састав радних група. Веома је важна уједначена пракса, те треба поздравити Врховни касациони суд који је учинио низ активности како би се допринело уједначењу судске праксе. Како је надлежност Врховног касационог суда знатно увећана, можда ће бити потребно преиспитивање броја судија у предметном суду, од стране Високог савета судства. Друштво судија Србије остаје при примедбама о образовању Сертификационог тела. Упитала је Високи савет судства да ли су усвојени Програми обуке почетне и континуиране обуке, а ако нису зашто не траже од Правосудне академије да доставе обавезне програме, а ако су усвојени да се покажу и виде који су то усвојени програми. Друштво судија Србије сматра и да председници судова требају појачати контролу у смислу тога да ли судије благовремено израђују одлуке или не, те ако су неоправдани разлози за неблаговремену израду да учине иницијативу да се то санира, односно отклони. Потребно је убрзати процес избора председника судова, јер вршиоци функција немају потребну иницијативу.

Драгомир Милојевић је навео да су смештајни капацитети у Београду можда и најбољи, али да су јако лоши у остатку Србије. Навео је и да Високи савет судства није довољно

ангажован око доношење програма Правосудне академије, те ће се у наредном периоду посветити томе пажња.

Биљана Павловић је предочила да су речи Љубице Милутиновић добронамерне и подржала је у свему изречене наводе. Међутим, смештајни капацитети су оправдано такви, а свима су и познати разлози, тј. недостатак финансија. Постоје пројекти и озбиљне намере, те ће се у скоријом будућности и видети резултати.

Драгољуб Ђорђевић је желео да Министарству правде приближи две добронамерне сугестије. Прва сугестија је препорука Европске уније да је потребно радити на приближавању правосудних професија, а за то је надлежно Министарство правде. Друга сугестија је рад радних група. Није похвално да у раду радне групе, када се чланови договоре око последње финалне верзије нацрта закона, након пет дана, од предлагача, а то је Министарство правде, стигне верзија која нема везе са усвојеном и договореном. Такве ствари су недопустиве и увредљиве за све чланове радне групе.

Председавајући је закључио да сви субјекти испуњавају предвиђене циљеве у складу са Акционим планом. Ставио је на гласање предате извештаје. Једногласно су усвојени сви предати извештаји.

Поводом тачке 3. Дневног реда, реч је дата др Горану Илићу.

Др Горан Илић је навео да је документ достављен свим члановима и заменицима чланова Комисије, у истом су наведени неки од проблема у примени Законика о кривичном поступку. Проблеми су груписани, и једна група проблема се тиче самог текста законика. Укратко је изнео све што је наведено у документу. Упозорио је на стање у Хрватској, односно, у Хрватској је стављено 56 одредаба законика ван снаге, те се слично може догодити и у Србији. Трећа група проблема је атак на правну сигурност система. Постоји и проблем у ресурсима, у додатном оптерећењу тужилаштва. Неопходно је да се формира радна група у Министарству правде ради проналажења решења и простора за тужилаштва.

Гордана Јанићијевић је навела да је тужилаштво доставило свој извештај о примени Законика о кривичном поступку претходног дана, али се нада да су сви чланови и заменици чланова успели да се упознају са истим. Тужилаштво је извршило увид у документ достављен од стране Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, те су и препознати су одређени проблеми. Од почетка примене новог законика сва тужилаштва су достављала недељне извештаје о проблемима и недоумицама у примени предметног закона. Утврђено је да је све мање недоумица у примени. Подржава предлог формирања радне групе у Министарству правде, односно наставку рада исте, а везано за унапређења Законика о кривичном поступку ради обезбеђења ефикасне примене.

Сматрала је да тужилачка истрага има много предности. Рађена је анализа трајања истраге и утврђено је да она траје око три месеца. Утврђен је и проценат приговора на неправилно вођење тужилачке истраге и он износи 0,5%. Примљено је, од почетка примене закона, 136.000, а решено 126.000 предмета, што је врло добар резултат имајући у виду објективне околности. Закључила је да нови закон има својих позитивних страна, али се слаже да је потребно побољшање истог, поготово инфраструктуру и ресурсе.

Биљана Павловић је навела да су изречене примедбе оправдане и да подржава наставак рада већ формиране радне групе.

Проф. др Станко Бејатовић је навео да је, као неко ко се више од тридесетак година бави проблематиком кривичног процесног права, ово прилика да се да допринос Србији да добије законик какав заслужује. Ако би се говорило само о негативним аспектима самог законика, било би потребно много више времена од предвиђеног. Протеклих година је одржан велики број састанака, конференција и написани су радови који иду у прилог реченом. Међутим, не би се задржавао на негативним последицама, већ би се сагласио са наставком рада радне групе која ради на изменама и допунама закона. Ниједан закон, који је уређивао кривично процесно право, од 1865. године није био предмет критике као сада важећи. Сам законик садржи начелно добре одредбе, али лоше разрађене. Сматрао је да Република Србија има далеко боље правнике од правника у земљама у региону, и да одредбе које су у Хрватској стављене ван снаге одлуком Уставног суда, су скоро идентичне са одредбама у нашем закону.

Радован Лазич је навео да је учествовао у изради документа достављеном од стране Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца. Приметио је да извештај Републичког јавног тужилаштва има сличне закључке са наведеним извештајем, али се са одређеним изнетим наводима не слаже. Чини му се да је примена поједностављених норми увећана, те многе колеге избегавају класично вођење поступка. Подаци се могу гледати са друге стране, те и показати мало другачије резултате. Питање је да ли скраћени поступак може да се води за кривична дела за која може бити прописана казна затвора до осам година, односно да ли је то можда превише, али како су то питања за колегијум, одговоре ће потражити на другом месту.

Љубица Милутиновић је навела да Друштво судија Србије сматра да је потребно мењати Законик о кривичном поступку у складу са изнетим примедбама. Закључила је да се законик не примењује, већ тумачи, те зато долази до различитог поступања.

Бранко Стаменковић је навео да ће се одређене измене сигурно вршити у скорој будућности законика, али је замолио да се при томе има у виду поднети извештај

Републичког јавног тужилаштва. Евидентно је да примена оваквог законика представља корак унапред за тужилаштво.

Др Горан Илић је навео да није суштина кривичног поступка да се што брже решавају предмети. Потребно је увидети да ли су угрожени важнији институти и вредности при примени самог законика.

Драгомир Милојевић је мишљења да су важније вредности угрожене, да постоје нејасноће у законика и врло лако се може доћи у недоумицу. Сматрао је да измене требају поћи од жалбеног поступка, али суштински и концепцијски не треба дирати закон.

Драгољуб Ђорђевић је навео да уведени адверсаријални поступак доста ефикаснији од инквизиционог, али како је спроведен до пола, лоши резултати се појављују. Сложио се са проф. Бејатовићем да Србија има сјајне правнике, те закон може много боље изгледати.

Драгомир Милојевић је закључио, из изнетих навода, да је потребно предложити Министарству правде, усмено, јер су на седници присутни представници министарства, да настави рад радне групе која за предмет рада има доношење измена и допуна Законика о кривичном поступку, са посебним нагласком на жалбени поступак и ванредне правне лекове.

Биљана Павловић се сагласила са свим изнетим и навела да, чим се технички створе могућности за наставак рада, радна група ће наставити са радом. Предвиђена мера има средњерочни рок за своје испуњење, те ће се у том року и испунити.

Драгомир Милојевић је закључио да су једногласно усвојени предлози и примедбе, те се Министарству правде предлаже да настави са радом радна група која за предмет рада има доношење измена и допуна Законика о кривичном поступку.

Јанко Лазаревић је предложио да Комисија да предлог тужилаштвима да повећају примену опортунитета.

Љубица Милутиновић је упитала, пре него што се прешло на тачку 4. Дневног реда, да, како је ова Комисија оформила радну групу за израду смерница за развој и реформисање Правосудне академије, која је завршила свој рад састављајући смернице и препоруке, ко је формирао ову радну групу која треба сада да нам представи Студију о развојним потребама Правосудне академије, да ли је примењивала усвојене смернице и зашто при изради Студије нису учествовале судије. Предложила је да се предметна тачка дневног реда одложи за наредну седницу, а све ради упознавања са самом суштином Студије и упоређивањем са усвојеним смерницама и препорукама.